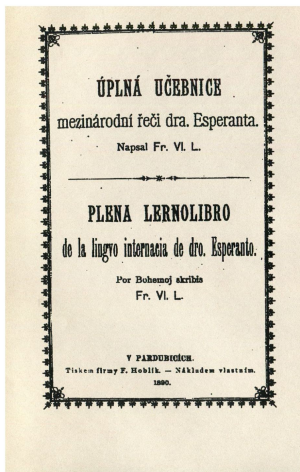

La plej gravaj datoj de Esperanto-klubo Brno

1901	Fondo de la klubo
1930-aj jaroj	Verda Stacio
1950	Tutŝtata Esperanto-kongreso
1969	Fondo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio
2002	Fondo de Societo por la internacia lingvo Esperanto Ĉeĥa Wikipedio estiĝis per Esperanto
2005	Fondo de Ĉeĥa Esperanto-Junularo
2006	Esperantologia kaj Literatura Forumo (ELFO)
2017	Opero Sternenhoch por la Nacia Teatro en Prago

Niĝema averto, en ĉiujni nedovedit,
uzarebaj vĉak tialo alifino, o ĉom je en
diferente uzarebaj. *Docteur.*

**Mezinárodní řeč
ESPERANTO.**

Úplná mluvnice a ověřebnice
se slovníkem esperanticko-českým
a česko-esperantickým.

De autor
DRA. L. ZAMENHOFA
ve **Varšavě**

sestavil
ČEJKA TH., BÍLÍK V., HOLUB J.

Bystřice p. M.
Druhá knihovna P. Zepína v Hradci. Nihilam Th. Čajky v Bystřici p. M.
1900.

Karel Pelant,
redaktor časopisu „Volná Škola“,
tajemník České sekce V. M.
Fot. J. Schumpeter.

(Aĉmenjo 7)

**Interpelaco de la deputito Josef Hybel kaj kunuloj
al la sinjoro ĉefministro
Kiel ĝvidanto de la ministerio pri internaj aferoj**

Kun koncuzioe garantita rajto formi societajn larvas la aŭstraj civitanoj de ĉiuj pli malmultaj spertaj. La aproba procedo de statutoj estas de nun oficio akreditebla minuzato. Prediti ĉujne la trovos novajn motivojn, kial la statutoj rifuz.

Nun jurato kapobita ĉi, la statuto de la vekita edukative estas aprobita. Ekzistas kazoj, kiuj ekzemple statuto de ekzistanta societato estas kvadradekfoje aprobita, sed poste denove, kiam subite de ĝi volis konstruigi nova societato, la sama statuto estas sen aprobo redaktita.

La 19-an de apulo pasintare kajaj proponantoj el Brno prezentis statuto de nepolitika societato de esperantistoj al la ministerio pri internaj aferoj, kaj la paragrafo, kiu volis solvi konfliktajn estigajn el la societaj kondiĉoj, ili vekis same kiel centoj da statutoj jam aprobitaj. Tamen la statuto estis redaktita al ĉi sen aprobo.

Tiu ĉi stato estas absolute netoleribla kaj ekzisteme bongra.

Tal la subskribitoj demandas:

“Ĉu estas al la sinjoro ĉefministro kiel ĝvidanto de la ministerio pri internaj aferoj konata ĉi praktikio de plenumado de aproba rajto fare de la oficoj?”

Kaj se jes, per kio la povas ĉi nun nedredebila kaj sur en Admeto faratan ĉakandoo de la civitanoj pravigi?”

Vieno, la 21-an de majo 1901

Elderech Schulmayer Rager Kozumnick Dr. Korol Dr. Kos Breiter	Hybel Dr. Ebenbohm Cerny Duzymalki Cingr Josef Hanzlich Sejst Bural Jarovskii
---	--

Unua Societo de Aŭstraj Esperantistoj en Brno (1901)

Komitato:
 Prezidanto: Karel Pelant, redakto, Cej 57
 Viceprezidanto: Joz. Cernil, Hvozec 8
 Sekretarino: Václav Kovanda, Hvozec 8
 Vicedirektoro: Jula Kramolická, Františka Josefa 119
 Kancero: Jan Kajs, Františka Josefa 102
 Vickanzler: Karel Dender, Olomoucká 3
 Bibliokazano: Jozef Valušek, Hvozec 8
 Vickomitatanoj: Adele Kajova, Františka Josefa 102
 Joz. Čihaj, Nove Cermorice 128
 Moch. Křivan, Horní Přávoz 286
 Revizoroj: Boh. Kober
 Finaj mezuroj: Fano Fani Boron, Františka Josefa 120
 Johano Filipický, Zidance
 Adolf Glaser
 Viktor Kadlinsk, Budejovce 15
 Albert Nepsan, Cechovce 6
 Valentin Novak, Bredáckova 40
 Franz Roháček, Kuzmáň 7
 Václav Nepsan, Zidance

Aŭstra Societo Esperantista (1903)

Prezidanto: Augustin Skamz (1903)
 Jan Kajs (1904), kompozisto

Klubo de Bohemaj Esperantistoj (1905)

Prezidanto: František Farač, fotografisto

Germana Grupo Esperantista (1905)

Prezidanto: Jakob Dierich, inspektoro de fervojo
 Sekretarino: Franz Podluzicka, kontrolisto de Lando
 Akluzio

02 LINGVO INTERNACIA N° 4—5

tiesto. Dum la amuzado, ĉiuj membroj interparolis *laditge* en Esperanto kaj tre surprizigis la ĉeestantojn. Oni kantis Esperantajn kantojn, kaj forlasis paperan aerostaton kun skribbajo «*Esperanto*» kaj l' adreso de nia klubo. . . . En alia festo, ni aranĝis pentraĵojn vivajn kaj kantis nian himnon. La entuziasmo peras, ke vi volas konsili al viaj legantoj, kiuj uzas ilustritajn poŝtkartojn, aĉeti la nian. Tio tre helpos al ni kaj ankaŭ diskonigos la nomon de Esperanto.

100 ekz. ni vendas 5 frankojn, kaj 50 ekz. 3 frankojn. La teksto estas presita senpage en ĉiu ajn lingvo. Oni volu nur ĝin skribi legeble por la kompozisto. La sendo estas

Kunfariĝo de la nacioj.

estis grandega! Oni fotografis unu el tiuj pentraĵoj kaj ni eldonis ilustritan propagandan poŝtkarton, kies vendo, ni esperu, apurtos al ni ĉom da mono por daŭrigi nian propagandon. . . . Ĉar kion fari sen mono? Mi tre es-

frankita.» — (La vidojaj oni vidas en la mezo de tiu ĉi teksto.)

Sin turni al S-ro Jan Kajs, sekretario de la Unua Societo de Aŭstraj Esperantistoj, — Jusova ul. 8, en Brno, Moravujo-Aŭstrujo.

Prezidantoj de la Klubo (1906-2001)

1906	Jan Kajs, kompozisto
1906-1908	Antonin Tomásek, tajloro
1908	Albin Kroupa, revizoro
1910-1911	Antonin Waiser, oficeisto
1912-1913	Domin Konečný, poŝta oficeisto
1919	Ing. Jaroslav Štko, fervoja inspektoro
1921	Ing. Vincenc Kroužil, mezlerneja profesoro
1922	Rudolf Frádrich, gimnazia profesoro
1924	Ing. Jaroslav Štko, fervoja inspektoro
1925-1928	Rudolf Frádrich, gimnazia profesoro
1929	Josef Bednár, direktoro de komerca lernejo
1930	Josef Vondroušek, bankoficeisto
1931-1932	František Baďura, poŝta inspektoro
1933	František Válek
1934	Janomil Hofner, lekriko, instruisto
1936-1940	Theodor Kilian, mezlerneja profesoro
1945	Josef Vondroušek, bankoficeisto
1970	Ing. Jan Werner, arkitekto
	(J. Vondroušek elektita Honora Prezidanto)
1971	Josef Vondroušek (mortis 1995-12-05)
1988	Zdeněk Hřel, dokumentisto kaj inform-technikisto
2000	Miroslav Malovec, vendisto
2021	Ing. Milan Kolka, komputilisto

Fondo de la klubo

La unuan lernolibron de Esperanto por ĉeĥoj verkis 18-jara F.V. Lorenz (1890) en Pardubice, sed ĝi ankoraŭ ne startigis la movadon en Ĉeĥio. Sukcesa estis la dua lernolibro en la jaro 1900 de 21-jaraj instruistoj Theodor Ĉejka, Valentin Bilík kaj Jan Holub en Bystřice pod Hostýnem. En Brno formiĝis grupo da esperantistoj sub gvido de 26-jara ĵurnalisto Karel Pelant, kiu klopodis oficiale fondi tutaŭstrian Esperanto-societon. La ŝtataj burokratoj faris diversajn obstaklojn, ĝis kiam deputito Josef Hybeš prezentis en la viena parlamento interpelacion pri ĉikanado de la civitanoj. Poste la ministro de internaj aferoj ordonis al polica direktoro akcepti la statuton de nova societo, kio okazis 27.10.1901.

El tiu tempo konserviĝis la unua kluba komitato kaj viva bildo Kunfratiĝo de la popoloj el la gazeto Lingvo internacia.

Srdanová Věra

Šustková Zdenka

Trnk Zdenka

Zechová Vlasta

Fiala Antonín

Höpfer Karel

Jedračik Vladimír

Křiváček Antonín

Konečná Vladimíra

Verda Stacio

Sur la unua bildo ni vidas renkontiĝon de esperantistoj en Brno 1928. En tiu tempo aperis en Radiojournal Brno unuaj kursoj de Esperanto kaj unuaj esperantlingvaj kvinminutaj prelegoj. Meze de la foto ni vidas 15-jaran knabon, kiu estas Jiří Vítězslav Šamla kaj apud li lia patrino Marie Strejčková-Šamlová. Ili du estis motoro de la esperantlingvaj elsendoj. Sur la dua foto el 1933 ni jam vidas J. V. Šamla kiel 20-jaran junulon kaj apud li staras 13-jara knabo Ivan Blatný, posta granda ĉeĥa poeto. La 1-an de marto 1933 realiĝis la unua 60-minuta artisma horeto, en kiu Blatný deklamis poemon de Stanislav Schulhof. La grupo estas verŝajne laborantojn de Radiojournal, al kiu donis J.V.Šamla rapidan Esperanto-kurson.

Ni vidas la rolantojn antaŭ mikrofono kaj broŝuron, kiun verkis Šamla en 1937 pri la agado de Verda Stacio. Konservigis kelkaj liaj tradukoj kaj ankaŭ tekstoj de Theodor Kilian kaj Tomáš Pumpr.

Post la milito oni daŭrigis elsendojn el Prago, ĉar la studio en Brno estis damaĝita per bomboj. El tiu tempo konserviĝis registrita opero Najado de Antonín Dvořák kun Marie Tauberová, Beno Blachur, Karel Kalač kaj komenton legas Karel Höger.

Tutŝtata kongreso en 1950

Por komparo ni vidas maldekstre kongreson el 1935 kaj dekstre en 1950, kiam venis pli ol mil personoj kvazaŭ al nunaj UK-oj. Sube maldekstre la klubo festis 50-jariĝon – ni vidas komeniologon Josef Krumpholtz, pioniran esperantiston, kaj knabinojn, inter ili Věra Kořínková-Novobilská, Jarka Čejková kaj Věra Podhradská.

Dekstre estas nova klubo en Židenice, kiun gvidis latva poetino Milda Jakubcová en la folkloro kostumo.

En la jaro 1952 ĉesis aperadi tutŝtata gazeto Esperantista (oficiale pro manko de papero), ĉesis elsendi Verda Stacio kaj komunistoj trudis al esperantistoj, ke ili "propravole" likvidu sian organizon. Restis nur kluboj, kiuj povis labori sub diversaj kluturdomoj, eldoni por siaj membroj stencilitajn informilojn (bultenojn), okazigi somerajn tendarojn. Junularo en Brno komencis ludi teatron kaj la klubo invitis profesiajn kantistojn el Janáček-operejo por klubaj koncertoj. Foje ili kantis mem, foje venigis siajn studentojn. La koncertoj okazis ĝis 2004. Kelkajn fotojn el tiu epoko montras sekvaj fotoj:

Fondo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio

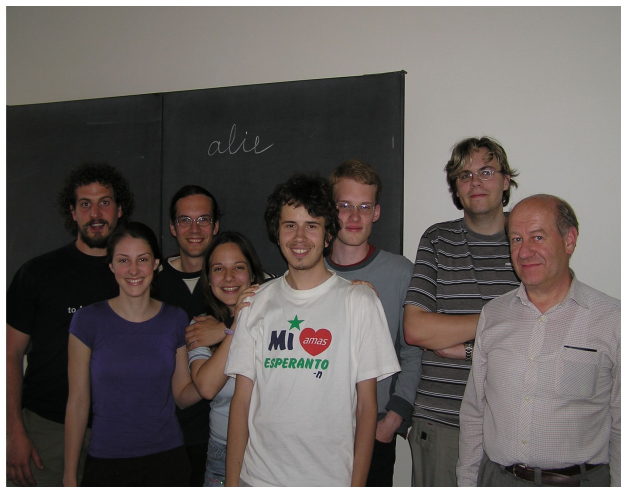
Dum Praga Printempo 1968 la diktaturo iomete liberiĝis, la respubliko estis dividita je federacio. Ankaŭ esperantistoj ricevis ŝancon renovigi sian organizon, sed aparte ĉeĥan sub ĉeĥa ministerio de kulturo kaj slovakon sub la slovaka ministerio. Eĉ UEA faris escepton kaj akceptis ambaŭ, kvankam laŭ reguloj ĉiun ŝtaton povis reprezenti nur unu asocio, sed ili komprenis, ke kun diktaturo ne eblas diskuti. La ĉeĥa asocio estis fondita en Brno, loko de la unua klubo, kaj nome la 30-an de marto 1969 en Besední dům, feliĉe pli frue ol venis "renormaligo", do nova strikta diktaturo.

Ni vidas plenplenan salonon, parolas sinjoro Josef Vondroušek, prezidanto de la klubo, apud li sidas Jan Werner kaj Zdeněk Hršel. Dekstre estas foto de Jaroslav Mařík, praga esperantisto, kiu ĉe ministerio subskribis la fandan protokolon de la asocio.

En 2002 Jan Werner fondis novan klubon, Societon por la internacia lingvo Esperanto en Brno, kiun li volis gvidi sur pli alta intelekta nivelo. Ni vidas foton el 2013, kiam prelegis prof. Novobilský pri Petr Ginz.

En 2005 studento Marek Blahuš fondis Ĉeĥan Esperanto-Junularon post kelkaj kursoj ĉe Masaryk-universitato, kiujn gvidis Josef Vojáček. Marek scias plurajn lingvojn, studis eksterlande, nun li estas la la plej juna akademiano de Esperanta Akademio. Li ankaŭ laboras inter administrantoj de ĉeĥa Vikipedio kaj prizorgis, ke mi ricevis honoran membrecon kiel fondinto de la ĉeĥa Vikipedio per traduko el Esperanto. Tion ĵurnalistoj konsideras kuriozaĵo kaj de tempo al tempo min intervjuas.

Jan Werner ankaŭ fondis Esperantologian kaj literaturan forumon, en kiu li klopodis kunlaborigi aktivajn esperantistojn kaj eldonis 20 numerojn de Leteroj de ELFo.

Rada spolku Wikimedia Česká republika
rozhodla 8. května 2014 jmenovat

pana

Miroslava Malovce
čestným členem spolku

za významnou roli při založení české Wikipedie

Jan Loužek
předseda WM ČR

Letero de ELFo 1

Januaro 2006

Esperantologia kaj Literatura Forumo – Ĉeĥio

Kontakto administrate: Věra Podhradská, Poříčí 1, 603 00 Brno; <podhradska@volny.cz>

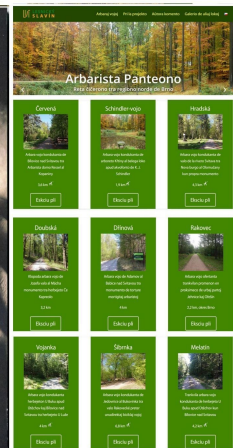
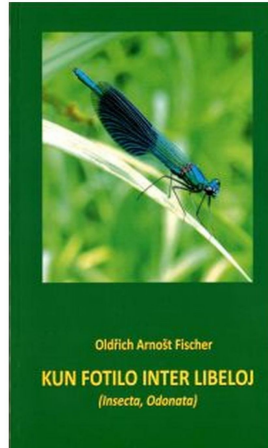
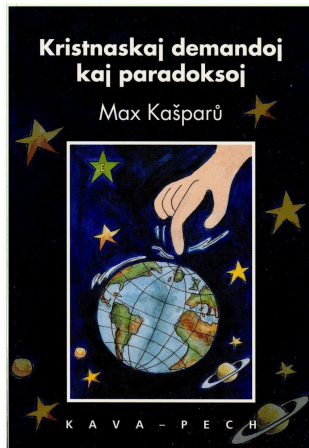
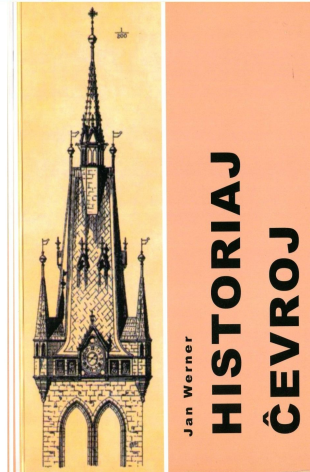
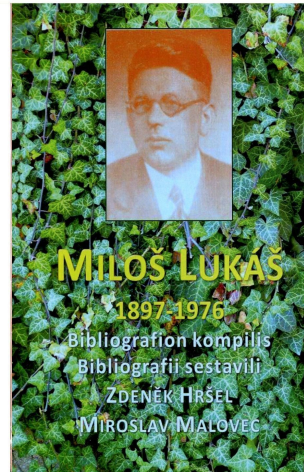
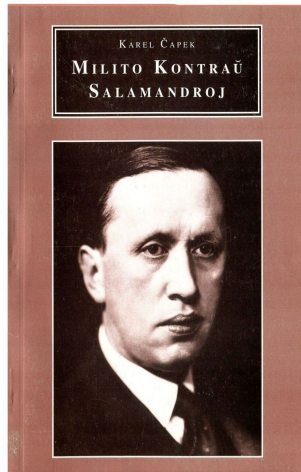
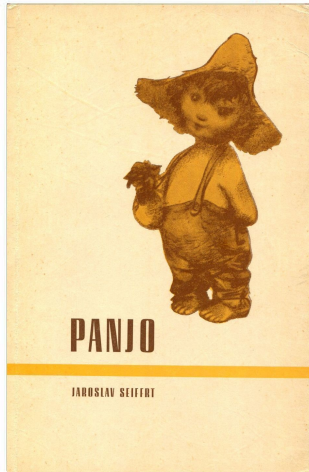
Kontakto labora: Jan Werner, Dřínová 18, 612 00 Brno; <werne@tiscali.cz>

ELFo je společenství tvůrců

Společenství zkratkou nazvané ELFo si klade za cíl propojit stávající osobnosti českého esperantského hnutí, případně i neesperantisty zajímající se o problematiku mezinárodní komunikace, do souboru osob, který by kooperativně vytvářel hodnoty potřebné pro zvýšení vážnosti naší práce u české veřejnosti. To znamená vědomě zvyšovat vlastní kvalifikaci, tvořit literární a formulovat racionální postoje k problémům evropské i globální komunikace občanů při zachování přirozené různosti jazyků a kultur, a to bez jazykové diskriminace.

Společenství ELFo je zcela nezávislé, neziskové a také otevřené. Záčátečníci mohou práci přispívat podle svých zájmů, mohou společenství opustit kdykoli, noví zájemci se mohou kdykoli připojit. Podmínkou je pouze angažovanost alespoň v jednom zájmovém oboru. Dlouhodobě zcela pasivní příslušnost ke společenství by měla znamenat odloučení se od jeho aktivit. Primárním motivem k ustavení společenství ELFo je seznámení se osob stejných a podobných zájmů, aby mohli vzájemně konzultovat své záležitosti a posuzovat své práce. Sekundárně pak, aby k tvůrčí práci byli získáni noví talentovaní lidé a aby někdo ze zkušenějších se jim mohl věnovat.

Společenství nevede žádný výbor a také nemá vlastní finanční prostředky. Náklady na elektronickou poštu snáší každý sám. Kdo není připojen k elektronické poště (e-mail), hradi si poštovné sám, pokud žádá odpověď, přiloží poštovní známku.

Literaturaj aktivecoj de niaj klubanoj

Panjon de Seifert esperantisgis Jiří Kořínek, kiu ĝis 1964 loĝis en Brno. Militon kontraŭ salamandroj de Karel Čapek tradukis Josef Vondroušek. Verkaron de Miloš Lukáš kolektis kaj science priskribis lia iama gimnazia lernanto en Hradec Králové Zdeněk Hršel. Fakan literaturon verkis Jan Werner. Broŝuron de Max Kašparů esperantisgis Marek Blahuš. Serion de libroj pri la naturo "kun fotilo" verkas Oldřich Arnošt Fischer. Li ankaŭ desegnis bildetojn por tabloludo Abecedino, kies teksto estas verko de Milan Kolka. Operon Sternenhoch mi esperantistis laŭ peto de la komponisto Ivan Acher, kiu poste muzikigis mian tradukon, kiu tiamaniere fariĝis originalo, kaj estis plurfoje ludata en Nacia Teatro en Prago, ĝis la pandemio la spektaklojn malebligis. Lasta projekto estas reteja, Arbarista Panteono de Miroslav Hruška, en kiu li priskribis turismajn vojojn ĉirkaŭ Brno kaj duono jam estis esperantigita.

